



# АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ

ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ  
ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

вул. Січових Стрільців, 73, 11 поверх, м. Київ, Україна, 04053  
Тел/факс: (+38 044) 4862878, 4862841, 4862812, 4863070, 4862883  
E-mail: info@auc.org.ua www.auc.org.ua

№ 5-600  
22 жовтня 2019 року

**Міністру освіти і науки України  
Новосад Г. І.**

*Щодо проблемних питань ОМС*

**Шановна Ганно Ігорівно!**

Користуючись нагодою, засвідчуємо Вам повагу за співпрацю з Асоціацією міст України та інформуємо, що 10-11 жовтня 2019 року в м. Одесі Асоціація міст України в рамках проекту USAID «Розробка курсу на зміцнення місцевого самоврядування в Україні (ПУЛЬС)» проводила засідання Секції АМУ з питань освіти. Участь у заході взяли 68 учасників, серед яких заступники міських голів, голови ОТГ, керівники органів управління освітою міст-членів Асоціації та керівники закладів освіти м. Одеси.

Під час засідання представники органів місцевого самоврядування обговорили проблемні питання галузі освіти (додаються), що потребують вирішення для стабільного функціонування системи та продовження всіх реформ міністерства.

Просимо Вас сприяти їх вирішенню.

Сподіваємось на постійний конструктивний діалог та результативну співпрацю.

Додаток: на 5 арк.

**З повагою  
Виконавчий директор Асоціації**

**О. В. Слобожан**

**Перелік проблемних питань від органів місцевого самоврядування та пропозиції  
щодо їх вирішення у галузі освіти**

№	Суть проблеми	Пропозиції щодо її вирішення
1.	<p>Дефіцит освітньої субвенції у 2019 році у зв'язку з недосконалістю формули розрахунку освітньої субвенції. Зокрема:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- формула не враховує години індивідуального навчання (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.01.2016 № 8 «Про затвердження Положення про індивідуальну форму навчання в загальноосвітніх навчальних закладах»);</li> <li>- формула не враховує видатки на заміну тимчасово відсутніх працівників, у тому числі відсутніх у зв'язку із обов'язковим щорічним підвищенням кваліфікації;</li> <li>- формула не враховує реальний контингент учнів та його збільшення в окремих громадах;</li> <li>- формула не враховує реальну потребу на оплату праці вихователів груп подовженого дня (1 ставки на 1 заклад недостатньо);</li> <li>- формула для міських ОТГ, на території яких є сільські населені пункти, розрахована як для міст обласного значення та не враховує розрахункову наповнюваність класів для сільської території;</li> <li>- відсутня гранична наповнюваність інклюзивних класів;</li> <li>- відсутність належного врегулювання оплати праці педагогічних та інших працівників, які забезпечують впровадження дистанційної освіти.</li> </ul>	<p>1. Внести зміни у формулу, що враховуватимуть: години індивідуального навчання; видатки на заміну тимчасово відсутніх працівників; реальний контингент учнів станом на 1 вересня року, що передусє плановому бюджетному періоду та його збільшення в окремих громадах; реальну потребу на оплату праці вихователів груп подовженого дня, фахівців дистанційної освіти. Розраховувати обсяг субвенції для закладів освіти, розташованих на сільській території, за принципом того, як розраховується обсяг субвенції для закладів освіти сіл та селищ. Також врахувати специфіку гірських шкіл, встановити граничну наповнюваність інклюзивних класів до 20 учнів та зменшити норми розрахункової наповнюваності до 20 учнів для категорій міст, що знаходяться поруч з лінією розмежування в зоні проведення операції об'єднаних сил.</p> <p>2. Здійснити перерозподіл коштів освітньої субвенції у 2019 році та розподілити залишки освітньої субвенції з метою попередження заборгованостей у виплаті заробітної плати до кінця року. Джерелом покриття таких видатків визначити ресурс обласних бюджетів.</p> <p>3. Дозволити органам управління освітою самостійно проводити розбивку помісячного розпису.</p>
2.	<p>Відсутність у проєкті Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» (реєстр. № 2000 від 15.09.2019 року) коштів (освітня субвенція) для забезпечення підвищення заробітної плати педагогічним працівникам закладів середньої освіти на виконання постанови Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 року № 822 «Про оплату праці педагогічних, науково-педагогічних та наукових працівників закладів і установ освіти і науки».</p>	<p>Передбачити до другого читання проєкті Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» (реєстр. № 2000 від 15.09.2019 року) належний обсяг освітньої субвенції.</p> <p>Забезпечити виконання статті 142 Конституції України та компенсувати видатки місцевих бюджетів на підвищення заробітної плати у зв'язку з таким рішенням Уряду.</p>

	<p>Неспроможність окремих місцевих бюджетів забезпечити підвищення заробітної плати педагогічним працівникам у закладах дошкільної, позашкільної професійно-технічної освіти на виконання цієї ж постанови КМУ.</p>	
3.	<p>Відсутності джерел оплати підвищення кваліфікації освітян у зв'язку з прийняттям постанови Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 року № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників». Змінами до Бюджетного кодексу (законопроект № 2144 від 16.09.2019 року) пропонується перекласти видатки на ці цілі на місцеве самоврядування, тобто обов'язкове щорічне підвищення кваліфікації педагогів ставиться в залежність від спроможності місцевих бюджетів.</p>	<p>Передбачити відповідну компенсацію з державного бюджету місцевим бюджетам. Не дозволити перекладання таких видатків на органи місцевого самоврядування.</p>
4.	<p>Відсутність достатнього обсягу коштів на утримання закладів освіти, оплати праці неледагогічних працівників, педагогічних працівників закладів дошкільної, позашкільної освіти, харчування учнів, повне забезпечення реформи Нової української школи, облаштування нового освітнього простору, та пожежної безпеки закладів освіти, оснащення інклюзивно-ресурсних центрів та придбання шкільних автобусів</p>	<p>Забезпечити належний компенсаторний механізм з державного бюджету України, зробити доступні вимоги для участі малих громад в інвестиційних програмах при формуванні проектних заявок до ДФРР</p>
5.	<p>Недосконалість механізмів використання освітньої субвенції на приватні школи, оскільки у розрахунках обсягів освітньої субвенції не враховувався контингент приватних закладів освіти, окрім того, механізм отримання приватним закладом освіти субвенції не передбачає відповідне зменшення оплати навчання у таких закладах здобувачів освіти</p>	<p>1. Під час обрахунків обсягу освітньої субвенції враховувати контингент приватних закладів загальної середньої освіти. 2. Передбачити механізм зменшення оплати за навчання здобувачам освіти в приватних закладах освіти відповідно до обсягу одержаного з державного бюджету ресурсу</p>
6.	<p>Низька оплата праці молодих спеціалістів (ставка вчителя-спеціаліста – 3784 грн, що менше мінімальної зарплати), різні умови оплати праці в Єдиній тарифній сітці для педагогів закладів загальної середньої освіти та закладів дошкільної, позашкільної освіти, інших установ освіти</p>	<p>Забезпечити виконання Закону України «Про освіту» в частині гарантій забезпечення гідною заробітною платою освітян та привести до рівня заробітних плат працівників закладів загальної середньої освіти заробітні плати інших категорій педагогічних працівників</p>
7.	<p>Повне або часткове невиконання районними радами та районними державними адміністраціями підпункту а пункту 2 частини першої статті 89 Бюджетного кодексу України щодо фінансування закладів дошкільної освіти</p>	<p>Відповідно до підпункту «а» пункту 2 частини першої статті 89 Бюджетного кодексу України рекомендувати окремим районним радам та районним державним адміністраціям переглянути районні бюджети та прийняти рішення про внесення відповідних змін до них</p>

<p>із метою збільшення бюджетного трансферту та повного забезпечення фінансування закладів дошкільної освіти, які фінансуються з цих бюджетів. Міністерству освіти і науки України розробити та затвердити норматив фінансової забезпеченості закладів дошкільної освіти</p>		
<p>Перевести всіх керівників закладів загальної середньої освіти та педагогічних працівників пенсійного віку на строкові трудові угоди</p>	<p>Відсутність справедливого підходу в управлінні керівними та педагогічними кадрами закладів загальної середньої освіти: одні відповідно до Закону України «Про освіту» працюють за строковою трудовою угодою, а інші за безстроковою.</p>	<p>8.</p>
<p>Розробити державну програму забезпечення управлінськими та педагогічними кадрами галузь освіти, повернути обов'язкове 3-річне відпрацювання у закладах освіти</p>	<p>Недостатнє кадрове забезпечення, у тому числі відсутність управлінських кадрів, педагогічних кадрів зі спеціальної педагогіки</p>	<p>9.</p>
<p>Замінити процедуру жеребкування та запровадити Єдину електронну реєстрацію до 1-го класу</p>	<p>Недосконала процедура зарахування дітей до 1 класу</p>	<p>10.</p>
<p>Передати фінансування закладів професійно-технічної освіти на рівень області, як того вимагає концепція регіонального замовлення</p>	<p>Неможливість раціонального використання приміщень закладів професійно-технічної освіти та повного фінансування витрат на їх утримання, розвитку матеріально-технічної бази, здійснення управління ними у зв'язку з гальмуванням процесу передачі навчальних закладів з державної власності до комунальної власності міст-обласних центрів, відсутністю чітко визначених управлінських функцій</p>	<p>11.</p>
<p>Внести зміни до статті 80 Закону України «Про освіту» від 20.12.2018 № 26610-VIII у частині використання не за освітнім призначенням об'єктів та майна комунальних закладів освіти, які були реорганізовані під час оптимізації мережі та не використовуватимуться для освітніх цілей</p>	<p>Неможливість змінити цільове призначення майна закладів освіти, що вивільняється під час оптимізації мережі, для інших потреб громади</p>	<p>12.</p>
<p>Затвердити державні стандарти та нормативи у галузі освіти, зокрема законодавчо визначити фінансовий норматив за надання освітніх послуг дітям та учням, які навчаються та виховуються у закладах міста (села,</p>	<p>Відсутні державні стандарти та нормативи в описовому та вартісному вигляді</p>	<p>13.</p>

<p>селища, тощо) (дошкільні, загальноосвітні та позашкільні навчальні заклади), але не зареєстровані на даній території</p>	
<p>Прийняти відповідні нормативно-правові акти</p>	<p>Відсутнє нормативно-правове забезпечення діяльності закладів освіти після прийняття Закону України «Про освіту», а саме: не прийнято Закон України «Про загальну середню освіту», Закон України «Про дошкільну освіту», Закон України «Про позашкільну освіту», Типове положення про заклад загальної середньої освіти, Типове положення про заклад дошкільної освіти, нове Положення про логопедичні пункти, нове типове Положення про агеацію педагогічних працівників, Положення про методичний сервісний центр з обслуговування закладів освіти, Положення про сімейну форму навчання, Положення про логопедичні пункти системи освіти, Санітарний регламент, оновлену Інструкцію щодо організації харчування учнів тощо. Не приведені у відповідність до чинного законодавства кваліфікаційні характеристики професій (посад) педагогічних та науково-педагогічних працівників</p>
<p>Ввести в Типові штатні нормативи закладів загальної середньої освіти посади бухгалтера, кухарів, водіїв шкільних автобусів, медсестер, фахівців з кадрової діяльності, системного адміністратора, асистента дитини, для закладів загальної середньої освіти I-II ступенів із кількістю 9 класів внести зміни у штатні розписи і запровадити одну ставку заступника директора, а не 0,5 тощо; ввести до штату школи з інклюзивними класами посаду заступника директора, який вестиме роботу щодо супроводу дітей з особливими освітніми потребами. У Типових штатних нормативах змінити назву посади «Фахівець з ОП» на «Інженер з ОП», оскільки першої назви посади немає у Класифікаторі професій, тому немає можливості визначити посадовий оклад.</p>	<p>Застарілі Типові штатні нормативи закладів освіти, що не відповідають сучасним потребам закладів освіти та Закону України «Про освіту»</p>
<p>Привести норми Інструкції з нарахування заробітної плати працівникам освіти від 15.04.1993 № 102 у відповідність до вимог Закону України «Про загальну середню освіту» в частині підвищення посадових окладів педагогічним працівникам гімназій та ліцеїв як закладів</p>	<p>Неузгоджені норми Закону України «Про освіту» з нормами, що забезпечують оплату праці педагогічних працівників. Згідно з Прикінцевими та перехідними положеннями Закону України «Про освіту», зокрема, школи, які надають освітні послуги у середній (II ступеня) та старшій (III ступеня) школі, мають бути реорганізовані</p>

	<p>відповідно у гімназії та ліцеї. В той же час відповідно до Інструкції про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 15.04.1993 року № 102, та наказу Міністерства освіти і науки України від 26.09.2005 № 557 «Про впорядкування умов оплати праці та затвердження схем тарифних розрядів працівників навчальних закладів, установ освіти та наукових установ» педагогічні працівники гімназій та ліцеїв порівняно із педагогічними працівниками шкіл мають вищу оплату праці (на 10%).</p> <p>Відсутність перехідного періоду та наступності у програмах закладів загальної середньої освіти з поглибленим вивченням різних предметів, якщо відповідно до Закону України «Про освіту» № 2145-VIII від 05.09.2017 року такого типу закладів уже не існує</p>	<p>нового типу</p>
17.		<p>Надати методичні рекомендації, які програми використовувати для завершення учнями навчання в закладах загальної середньої освіти, що до моменту набуття чинності нового Закону України «Про освіту» мали статус закладів з поглибленим вивченням різних предметів</p>